

ת"פ 24253/04/16 - מדינת ישראל נגד חאלד אלסאנע

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 24253-04-16 מדינת ישראל נ' אלסאנע(עציר)

בפני: כבוד השופט אליהו ביתן
בעניין:

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשם: חאלד אלסאנע

גזר דין

כללי

1. לאחר שמיעת חמישה עדי תביעה, הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו הוגש נגד הנאשם כתב אישום מתוקן והנאשם הודה בעובדותיו, שאלה עיקריהן:

ביום 05.04.16 בסמוך לשעה 17:30, הגיע הנאשם ברכבו מסוג "יונדאי גטס" מ.ר.

65-492-50 (להלן: "הרכב"), למקום מסוים בעיר אשקלון, על מנת לקבל לחזקתו סם מסוכן מסוג הרואין במשקל כולל של 98.63 גרם נטו, ארוז בחבילה עטופה בניילון נצמד בצבע כחול (להלן: "חבילת הסם"), שלא לצריכתו העצמית.

שוטר הגיע למקום בעקבות מידע שהתקבל במשטרה לפיו הנאשם מחזיק בסמים. הוא פנה אל הנאשם שעמד מחוץ לרכב וביקש ממנו להציג לו תעודת זהות. בהמשך, הגיעו למקום שוטרים, שביצעו, בהסכמת הנאשם, חיפוש על גופו וברכבו. תוך כדי כך, אחד השוטרים הבחין בחבילת הסם מונחת באופן גלוי על הכביש בסמוך לשפת המדרכה. הוא הרים אותה ועדכן בדבר שוטר אחר, אשר הודיע לנאשם כי הוא עצור בחשד להחזקת סם מסוכן. הנאשם הובל לתחנת משטרת אשקלון, מבלי לדעת כי חבילת הסם נתפסה.

חבילת הסם נבדקה במשטרה ונמצא כי היא מכילה הרואין במשקל 98.63 גרם נטו. אחד מבלשי המשטרה הכין חבילה דומה לחבילת הסם, אליה הכניס אבנים (להלן: "חבילת הדמה"), והניח אותה במקום בו נמצאה חבילת הסם.

בהמשך, בסמוך לשעה 19:00, הנאשם שוחרר מתחנת משטרת אשקלון ונסע משם ישירות אל המקום בו התרחש האירוע המתואר. כשהגיע, הוא עצר את רכבו, יצא ממנו, ניגש אל חבילת הדמה והרים אותה בידו.

שוטרים שתצפתו על מעשיו, צעקו לו לעצור. הנאשם הבחין בשוטרים והחל לברוח בריצה, תוך שהוא קורע חתיכות מעטיפת הניילון של חבילת הדמה וזורק את תכולתה.

הנאשם הצליח להימלט מהשוטרים, ולאחר חיפוש הוא נמצא מסתתר בתוך שיחים ובקרבתו שרידי חבילת הדמה.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן כאמור, הורשע הנאשם בעבירה של ניסיון החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7 (א) ו- (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 וסעיף 25 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

3. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש. הוסכם כי רכב הנאשם, שנתפס במהלך החקירה, יוחזר לו כנגד הפקדת הסך של ₪ 2,100 אשר יחולט לטובת המדינה.

4. לבקשת ב"כ הנאשם ובהסכמת התביעה, התבקש שירות המבחן להכין תסקיר על הנאשם.

תסקיר שירות המבחן

בתסקיר שירות המבחן על הנאשם צוינו בין היתר הדברים הבאים -

הנאשם בן 23, רווק. מתגורר עם בני משפחתו בישוב לקייה. סיים 8 שנות לימוד. פרש באמצע כיתה ט' על מנת לסייע בפרנסת המשפחה. שלל שימוש בחומרים משני תודעה. טרם מעצרו עבד לדבריו כשנתיים בחברת בנייה. משפחת מוצאו מונה אב הנשוי ל- 4 נשים, ולו 21 ילדים. אמו של הנאשם היא האישה הראשונה של אביו, וממנה יש לנאשם 7 אחים. אביו בעל חברה לעבודות בנייה ואמו עקרת בית. תיאר יחסים משפחתיים טובים בין כל הנשים והאחים, אך תיאר את אביו כנוכח - נפקד בחייו, ושיתף כי לנוכח היעדרות אביו, נטל על עצמו, יחד עם אחיו הבכור, אחריות לפרנסת המשפחה.

אשר לעבירה, סיפר, כי בזמן ביצועה שהה בחופשה מעבודתו בשל אירוע משפחתי. בן משפחתו הציע לו לנצל את ימי חופשתו ולהרוויח 600 ₪ תמורת העברת חבילת סמים לגורם שלישי בעיר אשקלון. הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו, תוך לקיחת אחריות מלאה עליהם.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם ביצע את העבירה על רקע מצוקתו הכלכלית, כאשר באותה העת חשב רק על הרווח הכלכלי המהיר, מבלי לבחון את השלכות מעשיו עליו ועל משפחתו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם התקשה לבחון מעשיו בביקורתיות ולראות אלטרנטיבות אחרות להתנהגותו, והעריך כי הבנותיו בנוגע להתנהגותו באירוע העבירה נובעות ממעצרו הממושך כעת ולא מתוך הבנה עמוקה של מעשיו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתייחס לעבירה באופן מצמצם, אשר בא לידי ביטוי בעיקר בהבעת צער על ביצועה, ללא מוכנות לערוך התבוננות פנימית אודות חלקיו המכשילים שהובילו אותו לבצועה, והעריך כי הנאשם נעדר בשלות טיפולית בשלב זה של חייו. עוד צוין, כי למעצרו הממושך של הנאשם לראשונה בחייו יש השפעה מרתיעה עליו, אך קיים חשש שבחלוף הזמן אלמנט ההרתעה יפחת והסיכון להישנות התנהגות פורצת חוק יגבר.

לאור כל האמור, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מוחשי ומאסר על תנאי.

טענות הצדדים

1. ב"כ המאשימה עמדה על הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה ועל עוצמת הפגיעה בהם; על מדיניות הענישה הנוהגת; ועל נסיבות ביצוע העבירה; ועתרה לקבוע כי מתחם העונש ההולם למעשה הנאשם נע בין 4 ל- 7 שנות מאסר. אשר לעונש הראוי לנאשם בתוך מתחם העונש האמור, עתרה להטיל על הנאשם מאסר במרכז המתחם, ובנוסף, מאסר על תנאי ארוך ומשמעותי וקנס גבוה. הגישה פסיקה.

2. ב"כ הנאשם טען, כי הנאשם צעיר בן 23, נעדר עבר פלילי. מתגורר עם בני משפחתו בישוב לקייה. עובד מגיל 15. מצבו המשפחתי מורכב. אביו נשוי ל- 4 נשים ומתגורר ברמלה ולנאשם 21 אחים ואחיות. נוכח היעדרותו של האב, הנאשם לקח על עצמו את נטל פרנסת המשפחה. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, הנאשם נקלע למצב כלכלי קשה מאד, והסכים לשמש כבלדר בעבור 600 ₪. טען, כי הנאשם נוצל על ידי קרוב משפחה. הוא לקח אחריות על מעשיו והביע צער וחרטה. הוא שואף לנהל אורח חיים תקין. התנהגותו בכלא טובה, ללא בעיות משמעת והתנהגות. הוא אינו צורך סמים.

עתר לקבוע מתחם עונש הנע בין 6 חודשי מאסר בעבודת שירות ועד שנתיים מאסר. ציין, כי הנאשם עצור כ- 10 חודשים וטען כי ניתן להשית עליו שישה חודשי מאסר נוספים. אשר לקנס, ביקש שלא להטיל על הנאשם קנס או להטיל עליו לכל היותר קנס בסך 5,000 ₪. טען, כי מבחינת האינטרס הציבורי יש להעדיף את האלמנט השיקומי ולצמצם את החיכוך של הנאשם עם עבריינים.

3. הנאשם הביע צער על מעשיו וביקש את התחשבות בית המשפט.

דין והכרעה

1. השימוש בסמים גורם לפגיעות מגוונות, במספר מעגלים. בראש וראשונה הוא פוגע במשתמש, בבריאותו - הפיזית והנפשית - ובתפקודו, כאדם וכפרט במעגלי חייו השונים. הוא פוגע בסביבתו הקרובה של המשתמש, הסובלת מתפקודו הלקוי והעומסת על גבה את הצורך לטפל בו. והוא פוגע בחברה בכללה, חושף אותה לעבירות רכוש ואלימות המתבצעות על ידי התלויים בסם, הזקוקים לכסף לצורך מימון רכישתו, חושף פרטים בחברה לסכנת ההצטרפות למעגל המשתמשים בסם ולמעגל התלויים בו, ומחייב את החברה לטפל במי שבעקבות השימוש בסם הופך לחולה או לנזקק.

ממילא, מי שמחזיק סמים לשם הפצתם, תורם ליצירתן ולהתגברותן של הפגיעות המתוארות.

2. הערכים המוגנים בעבירות הסמים החמורות הם בין היתר, בריאות הפרט, שלום הציבור ובטחונו, והחוסן החברתי.

ככל שהסם קשה יותר וכמותו רבה יותר, כך גדלים נזקיו וסכנתו. כאן, המדובר בכ- **98.63 גרם הרואין**. על מנת לסבר את האוזן יוזכר, כי החוק קובע חזקה שהחזקת הרואין במשקל העולה על 0.3 גרם, נועדה שלא לצריכתו העצמית של המחזיק. (ראה סעיף 31(3) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973) והתוספת השניה לפקודת הסמים.

סם ההרואין שייך לקבוצת האופיאטים, המשתייכת לקבוצת הסמים המדכאים את מערכת העצבים המרכזית. התמכרות להרואין פועלת במנגנונים של סבילות (tolerance) ותלות (dependence) ביחס לצריכת החומר, כלומר, אותו חומר באותה כמות ישפיע על המשתמש בו פחות ופחות בשימוש חוזר. אופיאטים גורמים לצרכני הסם סבילות חסרת גבולות, וכך ייתכן שמשתמשים יצרכו מינון הגבוה פי 10 מהמנה הראשונה שצרכו, בתוך חודש בלבד מתחילת השימוש הקבוע. כך, המכורים לאופיאטים צורכים הרואין תחילה לשם ההנאה, ובהמשך, לאחר ההתמכרות והיעדר תחושת הנאה, בעיקר כדי להקל על הכאב הגופני והנפשי שבתסמונת הגמילה. אחת הסכנות החמורות בשימוש בסם ההרואין היא צריכת מנת יתר. מנת יתר של הרואין יוצרת שיבושים חמורים במנגנוני הפיקוח של המוח, עד כדי קריסה מוחלטת של מערכת העצבים. בהיעדר טיפול חירום, אדם שצרך מנת יתר ימות עד מהרה, לרוב עקב בצקת ריאות. בנוסף, בקרב המשתמשים בהרואין בהזרקה, נשקפת סכנה גדולה להידבקות במחלות זיהומיות, שהחמורות ביותר הן דלקת כבד נגיפית לסוגיה ואיידס. שיעור הלוקים בצהבת לסוגיה בקרב מכורים להרואין גבוה בעשרות אחוזים בהשוואה לשיעורם בכלל האוכלוסייה (מתוך אתר הרשות למלחמה בסמים).

3. האינטרס הנגדי העיקרי העומד אל מול שלל הרעות החולות הנגרמות מצריכת הסמים, הוא תאוות הבצע של המעורבים בשרשרת הפצת הסמים, המעוניינים להרחיב ככל הניתן את מעגל צרכני הסמים ולהגדיל את כמויות הסם הנצרכות, על מנת להגדיל את רווחיהם.

"לעולם נזכור עבירת סמים מה היא, ומה הם ערכי-החברה שאנו נדרשים להגן עליהם. מעבר מזה עומדים המערערים - הם ואחרים שכמותם - אנשים שעניניהם אל בצע-כסף, ומעבר מזה עומדים צרכני הסם, אנשים אומללים שגופם ונפשם מכורים לסם. אותם עלובים תלו עצמם בסם, ואנשים רעים כמערערים מנצלים תלות זו עד-תום לגריפת כסף-רע לכיסיהם. המערערים מוכרים סם-מוות למי שמכרו את גופם לסם, ועל עיסקאות-מכר אלו זוכים הם בתמורה כספית. למותר להזכיר את שרשרת העבירות הנדרשת מעיסקאות הסם: צרכנים שאין הפרוטה מצויה בכיסם פושטים על אחרים, שודדים אותם, פורצים לבתייהם, תוקפים אותם, והכל כדי להשיג מימון לרכישתו של הסם. המערערים אינם חבים, כמובן, מבחינה משפטית בעבירות שעוברים אחרים, אך לעת גזירת העונש נביא כל אלה במניין." - השופט חשין בע"פ 4998/95 **מדינת ישראל נ' גומז קרדוסו** - פ"ד נ"א (3) 769, 787.

4. בהתחשב בסוג הסם, בכמותו, ובנוזקי השימוש בו, הרי שמידת הפגיעה בערכים החברתיים המוזכרים, משמעותית מאוד.

5. מדיניות הענישה הנוהגת מאז ומתמיד בעבירות הסמים החמורות, כמו עבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית, הינה של החמרה.

"על חומרתה המופלגת של עבירת החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית אין צורך להכביר מילים, ולא כל שכן כך הוא כאשר מדובר בכמות כה גדולה של סמים מסוג זה. הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעבריין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד"- ע"פ 211/09 **אזולאי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.06.2010)

6. אמנם, הנאשם כאן הורשע בעבירה של ניסיון החזקת סם ולא בעבירה של החזקת סם, אולם, העונש הקבוע לשתי העבירות הוא אותו עונש, וכאן, בהתחשב בנסיבות המעשה אין הבדל מהותי בין מעשה הנאשם למעשה של החזקת סם.

7. הלכה למעשה, עונשי המאסר בפועל המוטלים על החזקת עשרות גרמים של הרואין, נעים בטווח שבין שלוש לחמש שנים.

"מסקירת הפסיקה בנושא עולה, כי אמנם קיים גיוון רב בענישה, אולם במקרים העוסקים בהחזקת סם מסוכן מסוג הרואין או קוקאין שלא לצריכה עצמית, בכמות של עשרות גרמים, נע טווח הענישה בין שלוש לחמש שנות מאסר -" ע"פ 15/4592 אשר מסעוד פדידה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2016.02.08)

בע"פ 5065/15 **אליף עבד אל קאדר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.04.2016) המערער פנה לאחר כדי שירכוש עבורו רכב ממגרש גרוטאות שבאמצעותו תכנן להעביר סמים מסוכנים למרכז הארץ. ביום מסוים רכש האחר רכב ובאותו יום הועמס הרכב על משאית גרר אותה הזמין המערער וזו הובילה את הרכב לאזור מסוים, שם הורד. כעבור זמן קצר הסליק המערער בתא המנוע של הרכב **סם מסוכן מסוג הרואין במשקל כולל של 955 גרם** (להלן: הסם). כדי להסוות את מעורבותו בביצוע העבירות, הזמין המערער למקום משאית גרר נוספת על מנת להעביר באמצעותה את הרכב והסם לאזור טייבה. משאית הגרר הנוספת הגיעה למקום והרכב (ובו הסם) הועמס על המשאית שיצאה לכיוון טייבה. המשאית נעצרה על ידי המשטרה. המערער הורשע, על פי הודאתו, בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית ובית המשפט המחוזי גזר עליו **50 חודשי מאסר בפועל** בניכוי ימי מעצרו, 14 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, קנס בסך 25,000 ש"ח או שישה חודשי מאסר תמורתו ופסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה למשך שלוש שנים החל מיום שחרורו.

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"לא אחת עמד בית משפט זה על החומרה היתרה הטמונה בעבירות סמים גם כאשר הנאשם משמש כבלדר, שכן **לשם מיגור נגע הסמים יש לנתק את שרשרת הפצת הסם ולטפל ביד קשה גם בבלדרים, אשר באמצעותם מועבר הסם אל הציבור, המהווים חוליה הכרחית במערכת הפצת הסמים ומשום כך יש לראות גם בהם גורם מהותי באותה מערכת המסבה נזק רב לחברה** (ע"פ 3820/09 מדינת ישראל נ' אוחיון, [פורסם בנבו] בפסקאות 16-17 (6.9.2009); ע"פ 1674/96 קנטו נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3), 722, 725 (9.9.1996)). כך בכלל וכך **בפרט כאשר מדובר בסמים המוגדרים כסמים "קשים" דוגמת הרואין, שפגיעתם רבה ולגביהם גובר עוד יותר הצורך בהטלת עונשים מרתיעים...** סיכומו של דבר - העונשים שנגזרו על המערער אינם חורגים מן המקובל והראוי בנסיבות דומות"

בע"פ 8820/14 **זהר שחר** נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 17.05.2015) במהלך חיפוש משטרתי בביתו של הנאשם נתפסו, חשיש לצריכה עצמית במשקל כולל של 3.74 גרם; קוקאין במשקל 0.52 גרם; קוקאין במשקל כולל של 108.6 גרם: וקוקאין במשקל כולל של 3.19 גרם. **את הקוקאין, במשקל כולל של 112 גרם, החזיק המערער שלא לצריכתו העצמית.** הצדדים הסכימו ביניהם כי המשיבה תבקש מבית המשפט לגזור על המערער 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל, ואילו ההגנה תטען כהבנתה. בית המשפט קבע כי **מתחם העונש ההולם את מעשיו של המערער, נע בתחום שבין 3 ל-5 שנות מאסר, וגזר עליו 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי, וקנס בסך 20,000 ₪.**

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"לאחר שעיינתי בגזר דינו של בית משפט קמא ונתתי דעתי לאמור בהודעת הערעור ולטיעוני הצדדים בפנינו, הגעתי למסקנה כי דין הערעור להידחות. זאת, לנוכח העובדה כי אין בעונש שהושת על המערער כל חריגה מרמת הענישה המקובלת בעבירות דומות, ולפיכך אין בסיס להתערבותנו בעונש כערכאת ערעור.. **רמת הענישה שנקבעה בפסקי הדין שאזכרו לעיל ובפסקי דין אחרים, כשמדובר בהחזקת סם מסוג הירואין או קוקאין, שלא לצריכה עצמית, בכמות של עשרות גרמים, נעה בין 3 ל-5 שנות מאסר, כך שעונשו של המערער אינו סוטה לחומרה מרמת ענישה זו.**"

בע"פ 7507/12 **תרא טאעון** נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.10.2013) המערער נראה על ידי סיירי בטחון, מתכופף בסמוך לרכב חונה. הסיירים התקדמו לעברו והוא החזיק בידו שתי כפפות לבנות. המערער פתח בריצה, נתקל בשרשרת ברזל, נפל וכך נפלו הכפפות מידי. בכפפה אחת היה **הרואין במשקל כולל של 47 גרם, בשניה - הרואין במשקל של 46 גרם.** צוין כי בעברו של המערער עבירות אלימות וסמים. בית המשפט המחוזי גזר על המערער **48 חודשי מאסר בפועל** והופעל במצטבר מאסר על תנאי של שבעה חודשים, וכן הוטל מאסר על תנאי. **הערעור נדחה.**

בע"פ (ב"ש) 7368/06, **מדינת ישראל נ' אבו רקייק מוס** (לא פורסם, ניתן ביום 27.12.2008) **קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המדינה על קולת העונש** שנגזר למשיב - 12 חודשי מאסר בפועל, על החזקת **38.15 גרם הרואין**. וקבע, כי העונש הראוי לעבירה, הוא מספר שנות מאסר. עם זאת, כיוון שדובר בנאשם צעיר, בעל עבר נקי, ובהתחשב בכך שערכאת הערעור אינה נוהגת למצות את חומרת העונש, הוטלו עליו **30 חודשי מאסר בפועל**.

בע"פ 4381/05, **פאיז אבו זקיקה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.07.06) - **נדחה ערעורו של נאשם** שהורשע בהחזקת כ- **100 גרם הירואין** ונידון ל **4 שנות מאסר** בפועל, למרות שהיה צעיר, ללא הרשעות קודמות, ושירות המבחן המליץ להטיל עליו עונש מאסר לתקופה קצרה. ובית המשפט העליון ציין כי "בנוגע לנסיבותיו האישיות של המערער, קשות ככל שיהיו- בעבירות סמים מסוג זה, יש לייחס להן את המשקל השולי ביותר... אשר לעבירות סחר או החזקה מסחרית של סם מסוכן מסוג הרואין כבר נקבע, כי יש למצות את הדין עם עבריינים אלה ובפרט כאשר מדובר בהחזקה של כמות סם כה גדולה..".

בע"פ 4938/00, **כרים זידאן נ' מדינת ישראל** (לא פורסם) **דחה** בית המשפט העליון ערעור על חומרת העונש, של נאשם צעיר, בעל עבר נקי - **4 שנות מאסר** בפועל, על החזקת כ **52 גרם הרואין** ומאזניים אלקטרוניים לשקילת סם.

בע"פ 810/11, **רועי שודגוקר בורגרקר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 30.5.2011) **נדחה ערעורו של** נאשם שנדון ל- **36 חודשי מאסר בפועל**, לאחר **שהורשע על פי הודאתו** בהחזקת סם מסוכן מסוג **הרואין במשקל של כ 59 גרם**.

בע"פ 211/09 **שמעון אזולאי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.06.10), **דחה** בית המשפט העליון ערעור על חומרת העונש שהושת על המערער- **5 שנות מאסר** בפועל, על החזקת כ- **176 גרם הרואין**.

8. באשר לנסיבות ביצוע העבירה -

הגעת הנאשם למקום אליו הגיע לצורך קבלת הסם, חייבה תיאום ופעולות מקדימות מכוונות. כך שיש לראות במעשהו כמעשה מתוכנן.

הנאשם היה במקום בו תכנן לקבל את חבילת הסם, לבדו. גם אחר כך, הוא חזר לבדו למקום, הרים בעצמו את חבילת הדמה, שסבר שהיא חבילת הסם, וכשזיהה את השוטרים ברח מהם וניסה להיפטר מהחבילה שהחזיק. הוא לא טען בבית המשפט שאחר שלח אותו לבצע את המעשה. רק בפני שירות המבחן טען הנאשם כי היה בשליחות אחר. במסגרת טיעוני ההגנה לעונש הנאשם עצמו לא העיד ולא מסר גרסה הכוללת טענה שאחר שלח אותו לביצוע המעשה. סנגורו טען בשמו כי הוא היה בלדר.

סעיף 40' לחוק העונשין מאפשר לבית המשפט לקבוע כי התקיימו נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על בסיס ראיות שהובאו בשלב בירור האשמה, או ראיות שהובאו בשלב הטיעונים לעונש. וקובע, כי בית המשפט יקבע כי התקיימה נסיבה מקילה הקשורה בביצוע העבירה אם היא הוכחה ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט אזרחי. כאן, הטענה שהנאשם היה בלדר, לא הוכחה ובעצם ההגנה אף לא טרחה להוכיחה בדרך כלשהיא. ההגנה לא הביאה כל ראיה קבילה בענין זה.

בהתחשב בסוג הסם ובכמותו, הרי שהנזק שהיה צפוי להיגרם ממעשה הנאשם בהתפתחות הרגילה של הדברים, הינו משמעותי. בפועל, הסם נתפס על ידי המשטרה וממילא הוא לא הגיע לשוק הצרכנים.

הנאשם ביצע את מעשהו לשם הפקת רווח כספי.

9. המניע לביצוע עבירות הסחר בסמים והחזקת הסמים שלא לצריכה עצמית, הינו הפקת רווח כספי. משכך, ראוי להטיל על מבצעייהם גם ענישה כספית.

"אשר לעונש הקנס - צודקת התובעת המלומדת בטענתה, כי בעבירות הקשורות בסחר בסמים, מן הראוי הוא כי יוטלו עונשים כספיים, אשר יש בהם כדי לסכל את כוונת הרווח הכרוכה בעבירות הסמים. עבירות הסחר בסמים מבוצעות לשם השגת רווחים, תוך התעלמות אכזרית מהסיכון הרב לציבור הטמון בהפצת הסם. לפיכך, הנהיג המחוקק אמצעים לפגיעה ברכושם של סוחרי סמים, ואלה הם חילוט הרכוש, וכמובן הטלת קנסות כספיים גבוהים. כך ראוי להעניש בגין סחר בסמים ובגין החזקת סמים שלא לצריכה עצמית בדרך-כלל." - ע"פ 98/1872 מוחמד אבו-טאלב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 1999.06.03)

"ככלל, בעת ענישתם של העוסקים בסחר בסמים, יש ליתן משקל גדול לשאלת הרווח הכלכלי שנצמח מהעבירות. הסיבה לכך היא אופיין של עבירות אלה - הסחר בסם ולא השימוש של האדם הבודד - שכל כולן סובבות סביב בצע כסף. ענישה כלכלית מחמירה תורמת להרתעה של העבריין הספציפי ולהרתעת הרבים, והיא מהווה את תשובת המשקל ההולמת לעבירות כגון דא (ראו ע"פ 2996/09 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה שח (11.05.2011); ע"פ 5104/06 אנזור בניירישלוייל נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 14 (21.5.2007)). לכן יש הגיון, על פי אמת המידה של הלימת העונש, בהטלת קנס ובחילוט, גם אם נגזר על נאשם מאסר של מספר שנים." - ע"פ 14/100 מדינת ישראל נ' סימנטוב מחטייב (פורסם בנבו, 2014.12.10)

10. גובה הקנס מושפע משיקולים שונים ובהם, סוג הסם וכמותו, שוויו הכספי, הרווח שניתן להפיק ממכירתו, ועוד, ובסופו של דבר הקנס אינו עומד בפני עצמו אלא הוא מרכיב בעונש הכולל - האמור לשמור על יחס הולם לחומרת מעשה העבירה ולמידת אשמו של הנאשם - שביחס אליו יש לתת את הדעת גם ליכולתו של הנאשם לעמוד בו.

באופן מעשי, הקנסות המוטלים על החזקת עשרות גרם הרואין או קוקאין שלא לצריכה עצמית, הם בסדרי גודל של עשרות אלפי שקלים.

11. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין העונש שיוטל; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; אני קובע כי מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע הנאשם הוא 3 עד 5 שנות מאסר בפועל וקנס בטווח שבין 10,000 ל - 50,000 ₪.

12. על רקע טענת הנאשם בפני שירות המבחן וטענת בא כח הנאשם בטיעונו לעונש, שהנאשם שימש כבלדר בשליחות אחר, אני מוצא לנכון להעיר, כי גם אם טענה זו היתה מוכחת לא היה בכך כדי לשנות את התוצאה העונשית. המלחמה בסמים מכוונת נגד כל מעורב הממלא תפקיד בשרשרת הפצת הסם. בלדרי הסמים משנעים בפועל את הסמים בדרכם מטה אל משתמשי הקצה. תפקידם במערך הפצת הסמים, מרכזי וחשוב ובלעדיהם הסמים אינם יכולים להגיע אל המשתמשים בסם. ממילא הם מטרה מרכזית וחשובה במלחמה בסמים ומוצדק להענישם בחומרה.

13. הנאשם עצמו טען כי הוא ביצע את המעשה מתוך מצוקה כלכלית ורצון להרוויח כסף קל. מניעים אלה יכולים לחזור על עצמם והם עלולים לדחוף את הנאשם לשוב ולבצע עבירות דומות. משכך, יש צורך בהרתעת הנאשם מפני ביצוע עבירה נוספת.

14. הפקת רווח כספי בקלות יחסית, עלולה לפתות את הרבים לבצע עבירות סמים. הרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות כאלה, היא מטרה ממטרות הענישה בעבירות הסמים הקשות, התומכת בהטלת עונש מאסר משמעותי.

15. בגזירת עונשו של הנאשם, אני מביא בחשבון גם את גילו; העובדה כי הוא נעדר עבר פלילי; את הודאתו - על משמעויותיה; את נטילת האחריות שלו למעשהו; את הפגיעה הצפויה לו ולמשפחתו ממאסרו; ואת סיכויי שיקומו של הנאשם.

16. נוכח כל האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. 36 חודשי מאסר בפועל, מיום מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת סמים שהיא פשע.

ג. קנס בסך 10,000 ש"ח או חודש מאסר תחתיו.

17. הנאשם רשאי להפקיד בקופת בית המשפט, בתוך 90 יום, סך של 2,100 ₪ לטובת המדינה. עם הפקדת הסכום האמור בתקופת הזמן שניתנה לנאשם, תחזיר המדינה לנאשם או למי מטעמו את הרכב מסוג יונדאי גטס, מ.ר. 65-492-50, שנתפס ממנו במהלך החקירה. הכסף יחולט לטובת אוצר המדינה. אם הנאשם לא יפקיד את סכום הכסף במועד שנקבע, הרכב עצמו יחולט לטובת המדינה.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ז אדר תשע"ז, 15 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.